

CE ESTE CANCERUL DE SÂN?

Multiplicarea și creșterea anormală a celulelor dintr-un țesut formează de obicei o tumoră.

Tumorile pot fi *benigne* (necanceroase) sau *maligne* (canceroase - care prezintă pericol pentru sănătate). **Cancerul de sân este o tumoră malignă** ale cărei celule cresc necontrolat și pot invada țesuturile din jur sau pot determina metastaze la distanță în diferite zone ale corpului (tumori maligne care invadează și alte organe).

Cancerul de sân este acea formă de cancer care apare ca rezultat al multiplicării și diviziunii anormale și necontrolate a celulele din țesutul mamar, ca urmare a unei mutații sau anomalii la nivelul genelor responsabile de controlul creșterii și sănătății celulare.

Cancerul de sân apare în general aproape întotdeauna la femei, dar și boala poate apărea și la bărbați.^[1]

CANCERUL DE SÂN ESTE O PROBLEMĂ GRAVĂ DE SĂNĂTATE

Cancerul de sân este cel mai frecvent tip de cancer în rândul femeilor.^[2]

În țările UE, aproximativ 1 din 10 femei vor fi diagnosticate cu cancer de sân în timpul vieții – în principal, femeile în vârstă și de vârstă mijlocie.

Când este depistat în stadiu incipient, cancerul de sân poate fi vindecat prin tratament efectuat înainte de a se răspândi la alte organe.^[3]

FACTORI DE RISC PENTRU CANCERUL DE SÂN^[4]

- ✓ **Istoricul familial** este un predictor al probabilității de apariție a bolii.
- ✓ **Vârsta** înaintată la prima naștere sau lipsa nașterilor
- ✓ **Terapia hormonală de substituție** - Unul dintre factorii importanți pentru creșterea riscului relativ este terapia hormonală de substituție (THS), de aici necesitatea unei atenții crescute când este recomandată.
- ✓ **Fumatul**
- ✓ **Radiațiile** Expunerea la radiații ionizante atât în scop terapeutic –radioterapie sau examene radiologice frecvente cu scop diagnostic.
- ✓ **Obezitatea** - asociază un risc crescut de cancer mamar în special după menopauză.
- ✓ **Alcoolul** – Consumul de alcool crește riscul de relativ de cancer cu 7 % pentru fiecare 10 g de alcool (o băutură standard) consumate pe zi, independent de prezența sau absența altor factori.

FACTORI PROTECTORI^[4]

- ✓ **Paritatea (nașterile)** se asociază cu o ușoară creștere a riscului pentru cancer de sân pe termen scurt (1-3 ani), urmată de o scădere semnificativă pe termen lung, scădere mai evidentă pentru nașterile la vârste tinere.
- ✓ **Alăptarea** se asociază cu o scădere importantă a riscului relativ pentru cancer mamar proporțional cu durata alăptării cumulată pentru toate sarcinile.
- ✓ **Activitatea fizică** poate reduce riscul de cancer mamar în special la femeile tinere care au născut. Reducerea riscului relativ este mai semnificativă la persoanele cu greutate normală sau mai mică decât normal.

CE ESTE SCREENINGUL PENTRU CANCERUL MAMAR?^[3]

- Cea mai bună metodă pentru depistarea acestei boli într-un stadiu incipient, când este mai ușor de tratat, crescând astfel șansele de supraviețuire.
- Efectuarea unui control la sâni înainte de a exista semne sau simptome ale cancerului.

Când ar trebui să particip la screeningul pentru cancerul de sân?

- Dacă aveți vârsta de 50 – 69 de ani participați o dată la 2 ani la examenul de screening mamografic pentru cancerul de sân.
- Dacă observați modificări la nivelul sânilor care vă îngrijorează, adresați-vă medicului dumneavoastră și nu așteptați următorul examen de screening.
- Dacă aveți istoric familial semnificativ pentru risc crescut de cancer mamar, indiferent de vârsta pe care o aveți, participați la examenul de screening ori de câte ori vă recomandă medicul și efectuați testele recomandate de acesta.

Rezultatul ultimului test de screening la care ați participat a fost normal; de ce trebuie să participați din nou?

- Deoarece este posibilă apariția cancerului după un rezultat normal la testul de screening.
- Deoarece există o probabilitate mai mare la femeile mai tinere, la care țesutul mamar este în mod obișnuit, mai dens, ca un cancer de sân să nu fie depistat la screening.
- Deoarece este posibil ca la ultima mamografie dimensiunile formațiunii canceroase să fi fost prea mici pentru a putea fi depistată.

Care este probabilitatea ca un cancer de sân să nu fie depistat la screening?

Mamografia nu depistează toate tipurile de cancer de sân, de aceea este importantă participarea la screening în mod regulat. Probabilitatea ca un cancer de sân să nu fie depistat la screening depinde de vârsta femeii, momentul apariției menopauzei și de densitatea țesutului mamar. Din această cauză, mamografia este rareori indicată femeilor tinere întrucât țesutul mamar al acestora este în mod obișnuit mai dens.

Poate să apară cancerul de sân după un rezultat normal la testul de screening?

Este posibil să aveți un cancer care la ultimul test de screening nu a fost depistat sau un cancer nou care s-a dezvoltat rapid de atunci. Cel puțin 1 din 3 astfel de tipuri de cancer vor produce simptome care pot conduce la depistare în termen de 2 ani de la un examen de screening cu rezultat normal. În cazul în care observați modificări la nivelul sânilor, adresați-vă medicului dumneavoastră.

Ce se va întâmpla în cazul unui rezultat anormal la mamografie?

- Un rezultat anormal la mamografie poate fi foarte îngrijorător; cu toate acestea, majoritatea anomaliilor depistate la mamografie nu sunt de natură canceroasă.
- Medicul va recomanda efectuarea unor teste suplimentare, care includ, de regulă, o nouă mamografie și ecografie de sân.
- La examenul suplimentar, anomaliile suspecte se dovedesc a fi țesut mamar normal sau țesut benign (necanceros).
- Dacă examenele suplimentare indică totuși o modificare nouă și suspectă la nivelul unuia dintre sâni, medicul va recomanda probabil prelevarea cu un ac a unor mici mostre de țesut mamar. Probele prelevate prin biopsie sunt examinate la microscop pentru efectuarea unui diagnostic corect.^[3]

Bibliografie

- [1] <https://www.cancer.org/cancer/breast-cancer/about/what-is-breast-cancer.html>
- [2]. Site-ul International Agency for Research on Cancer - IARC: <https://gco.iarc.fr/today/data/factsheets/populations/908-europe-fact-sheets.pdf>
- [3]. <https://cancer-code-europe.iarc.fr/index.php/ro/12-modalitati/screeningul/screeningul-pentru-cancerul-de-san/3503-ce-este-cancerul-de-san>
- [4]. Bucurenci M, Bunescu D, Ciobanu M et al. Ghidul de prevenție. Stilul de viață sănătos și alte intervenții preventive prioritare pentru boli netransmisibile, în asistența medicală primară. Vol.3 <https://insp.gov.ro/sites/1/rezultate/>

Material realizat în cadrul Subprogramului de evaluare și promovare a sănătății și educație pentru sănătate al Ministerului Sănătății. Pentru distribuție gratuită

LUNA INTERNAȚIONALĂ DE CONȘTIENȚIZARE A CANCERULUI DE SÂN

1-31 Octombrie 2019

DEPISTAREA
PRECOCE A
CANCERULUI
DE SÂN VĂ
POATE SALVA
VIAȚA!

Acest material se adresează populației generale în special populației feminine